

המוסד לביטוח לאומי

זכויות בני משפחה של נפטר מתאונת עבודה

תוכן החוברת

2	1. גמלת תלויים בנפגעי עבודה
3	2. מי זכאי לגמלת תלויים?
6	3. שיעורי הגמלה ותוספת השלמת הכנסה
10	4. מענקים
12	5. חובת תשלום דמי ביטוח
13	6. אופן הגשת התביעה
15	7. איך משולמת הגמלה?
16	8. מקבל גמלת תלויים הזכאי לקצבה אחרת
18	9. הכשרה מקצועית ודמי מחיה לאלמן/ה
20	10. פרטים חשובים אחרים
22	11. ערעור על החלטות המוסד
24	12. סניפי המוסד לביטוח לאומי

גמלת תלויים נפגעי עבודה

1

לגמלת תלויים (גמלה או מענק) זכאים, בתנאים מסוימים, בני משפחתו של מבוטח בביטוח נפגעי עבודה (עובד שכיר או עצמאי), **שנפטר כתוצאה מפגיעה בעבודה** (תאונת עבודה או מחלת מקצוע).

בני המשפחה הזכאים לגמלה הם אלמן או אלמנה וילדים של המבוטח, ובתנאים מסוימים - הורים, אחים, או סבא או סבתא, שהמבוטח היה מפרנסם.

שיעור גמלת התלויים הוא יחסי לשכר או להכנסה של הנפטר ב-3 החודשים שקדמו לפגיעה, ומחושב באחוזים מגמלת נכות מלאה מעבודה, בהתאם למספר הילדים שעם האלמן/ה, ובהעדר ילדים - בהתאם לגיל האלמן/ה וכשרם לכלכל את עצמם.

מקבל גמלת תלויים, ששיעור גמלתו החודשית אינו עולה על ההכנסה המינימלית המובטחת ואין לו הכנסה העולה על סכום מסוים, זכאי **להשלמת הכנסה** (לשם קבלת תוספת זו, יש להגיש למוסד לביטוח לאומי תביעה נפרדת בכתב, למחלקת הבטחת הכנסה).

מקבל גמלת תלויים, הזכאי עקב אותו מאורע גם לגמלת שאירים או לקצבה אחרת (נכות כללית, זקנה), יהיה עליו לבחור באחת הקצבאות. בתנאים מסוימים, משולמת קצבת זקנה בתוספת מחצית גמלת תלויים או גמלת תלויים בתוספת מחצית קצבת זקנה.

אלמן/ה המקבלים גמלת תלויים זכאים, בתנאים מסוימים, **להכשרה מקצועית** באמצעות שירותי השיקום של המוסד לביטוח לאומי, ולדמי מחיה בזמן הלימודים.

יתום, שעיקר זמנו מוקדש ללימודים עליסודיים או להכשרה מקצועית, זכאי, בתנאים שנקבעו בתקנות, **לדמי מחיה בתקופת לימודיו**.

כדי לקבל גמלת תלויים, יש להגיש תביעה בכתב לסניף המוסד לביטוח לאומי. פרטים מלאים בנושא גמלת תלויים ניתן למצוא בהמשך החוברת.

* פרטים על ביטוח נפגעי עבודה, ראה בחוברת "ביטוח נפגעי עבודה".

2 מי זכאי לגמלת תלויים?

לגמלת תלויים זכאים בני משפחתו של מבוטח, שהיה עובד שכיר או עצמאי ונפטר כתוצאה מפגיעה בעבודה (תאונת עבודה או מחלת מקצוע), וכן מי שהתנדב ונפטר עקב פעולת התנדבותו (ראה פרטים בחוברת "זכויות מתנדבים").

1. אלמנה

אשתו של המבוטח בשעת מותו (הגמלה משולמת לאלמנה גם אם היא עובדת או שיש לה הכנסות ממקור אחר).
אלמנה שנישאה מחדש (לרבות ידועה בציבור) - ראי זכויותיך להמשך תשלום גמלה בעמ' 10 - מענק נישואין.

2. אלמן

מי שהיה נשוי למבוטחת בשעת פטירתה ומתקיים בו **אחד** התנאים הבאים:

- יש עמו ילד הזכאי לגמלת תלויים.
- הוא אינו מסוגל לכלכל את עצמו.
- הכנסתו אינה עולה על 4,735 ש"ח לחודש (בינואר 2011).

אלמן שנישאה מחדש (לרבות ידוע בציבור) - ראה זכויותיך בעמ' 10 - מענק נישואין.

3. ילדים

ילדו של המבוטח שנפטר (לרבות ילד חורג, מאומץ או נכד שכל פרנסתו היתה על המבוטח) אם מתקיים בו **אחד** התנאים הבאים:

- לא מלאו לו 18 שנה.
- לא מלאו לו 20 שנה ועיקר זמנו (לפחות 24 שעות בשבוע) מוקדש לסיים לימודיו במוסד חינוכי על יסודי; או הוא לומד להשלמת בחינות בגרות; או הוא בעל לקות למידה ונמצא במסגרת שהוכרה על-ידי המוסד לביטוח לאומי.

- לא מלאו לו 24 שנים (עד 31 ביולי 2010 - 22 שנים) והוא משרת בשירות לאומי בהתנדבות במסגרת האגודה להתנדבות בעם; עיריית ירושלים; עמותת שלומית; אמונה; שלהב"ת.
- לא מלאו לו 20 שנים והוא שוחר במסגרת קדם צבאית של צה"ל. אין תקופה זו באה בחשבון במניין 36 חודשים מיום הגיוס.
- לא מלאו לו 24 שנים (עד 31 ביולי 2010 - 22 שנים) והוא משרת בשירות סדיר בצה"ל לפי חוק שירות ביטחון תשי"ט-1959.
- לא מלאו לו 24 שנים (עד 31 ביולי 2010 - 22 שנים) והוא לומד במסלול עתודה שהוכר על ידי צה"ל, ושירותו הצבאי נדחה עקב הלימודים.
- לא מלאו לו 21 שנים והוא משרת בהתנדבות בשירות למטרה ציבורית, על-פי תנאים שנקבעו לו בתקנות, לתקופה שאינה עולה על 12 חודשים, ושירותו הצבאי נדחה עקב השירות בהתנדבות.
- הוא משרת בשירות סדיר וסמוך לשירותו היה בהתנדבות כאמור לעיל. יובא בחשבון שירות סדיר עד 36 חודשים.
- לא יובא בחשבון שירות סדיר, העולה על 36 חודשים. כשירות סדיר נחשב גם שירות ללא תשלום בנחל (של"ת) לאחר שהילד חויל וכן שירות הסדר.
- נער או נערה שנישאו תופסק זכאותם לגמלת תלויים מיום נישואיהם.

4. הורים

- הורי המבוטח שנפטר (לרבות הורה מאמץ או חורג), אם מתקיים בהם אחד התנאים הבאים:
- עיקר פרנסתם היה על המבוטח שנפטר.
  - הם אינם מסוגלים לכלכל את עצמם, והמוסד אישר שהם תלויים תלות מלאה או חלקית במבוטח שנפטר.

5. קרובים אחרים

סב, סבתא, אח או אחות של המבוטח שנפטר, אם מתקיימים בהם כל התנאים הבאים:

- הם גרו בביתו של המבוטח שנפטר לפחות 12 חודשים לפני הפגיעה.
- כל פרנסתם היתה על המבוטח שנפטר.
- הם אינם מסוגלים לכלכל את עצמם, וכל עוד אינם מסוגלים לכלכל עצמם.

שיעורי הגמלה 3

שיעור גמלת התלויים הוא יחסי להכנסתו של המבוטח לפני פטירתו, ומחושב באחוזים מגמלת הנכות מעבודה המשולמת לבעל דרגת נכות של 100%.

גמלת התלויים משתנה בכל שנה ב-1 בינואר, בהתאם לשינויים במדד המחירים לצרכן, עד למקסימום דמי פגיעה ליום, כפול 30.

הגמלה המקסימלית **לעובד עצמאי** וכן **לעובד שכיר** - 30,975 ש"ח לחודש (בינואר 2011).

1. שיעורי הגמלה לאלמן/ה עם ילדים

אלמן או אלמנה **בכל גיל** שיש עמם לפחות ילד אחד, זכאים לגמלת תלויים חודשית בעבור עצמם ולתוספת בעבור ילדיהם הזכאים, כל זמן שהילדים נמצאים עמם.

שיעורי גמלת התלויים החודשית לאלמן/ה שיש עמה ילדים, באחוזים מקצבת נכות מלאה מעבודה:

שיעור הגמלה	מספר הנפשות
80% (מתוכם 20% תוספת בעבור הילד)	אלמן/ה + ילד אחד
90% (מתוכם 30% תוספת בעבור הילדים)	אלמן/ה + 2 ילדים
100% (מתוכם 40% תוספת בעבור הילדים)	אלמן/ה + 3 ילדים ויותר

2. שיעורי הגמלה לאלמנה ללא ילדים

שיעורי הגמלה לאלמנה שאין עמה ילדים נקבעים בהתאם לגילה כמפורט להלן, באחוזים מגמלת נכות מלאה מעבודה:

שיעור הגמלה	גיל האלמנה
40%	50-40 שנה
60%	50 שנה ומעלה
מענק חד פעמי בשיעור 60% כפול 36	עד 40 שנה

במקרים הבאים יהיו זכאים אלמנה או אלמן שאין עמם ילדים לגמלת תלויים חודשית בשיעור 60% מקצבת נכות מלאה מעבודה, **אף אם אינם בני 50 שנה:**

1. לגבי אלמנה - אם בשעת פטירת המבוטח היה עמה ילד זכאי לגמלה ועתה אינו זכאי יותר (תנאי זה אינו תקף לגבי אלמן).
2. האלמן/ה אינם מסוגלים לכלכל את עצמם מעבודה סמוך לפני הפטירה או בתוך שנה מיום הפטירה של המבוטח. אם כבר שולם להם מענק חד פעמי, יופחת המענק מסכום הגמלה המגיעה להם.
3. אלמנה שבעת הפטירה היתה בהריון, יראו בה כמי שאינה מסוגלת לכלכל עצמה והיא זכאית לגמלה בשיעור של 60% עד ללידה. לאחר הלידה היא תהיה זכאית לגמלה בשיעור של 80% (מתוכם 20% תוספת בעבור הילד).

3. שיעורי הגמלה לילדים

בדרך כלל משולמת גמלת התלויים בעד ילד זכאי כתוספת לגמלת התלויים של הורה; אך במקרים הבאים משולמת גמלת התלויים בעבור הילדים הזכאים בזכות עצמם:

1. הילדים נותרו יתומים מאב ומאם.

2. הילדים לא נמצאים עם ההורה הזכאי לגמלת תלויים.

3. הורה הילדים אינו זכאי לגמלת תלויים (כגון מי שהיתה גרושתו של המבוטח בעת פטירתו).

4. הורה הילדים חזר ונישא ואינו זכאי להמשיך לקבל גמלת תלויים חודשית.

שיעורי גמלת התלויים החודשית לילדים, באחוזים מקצבת נכות מלאה מעבודה	
שיעור הגמלה	מספר הילדים
60%	ילד אחד
80%	2 ילדים
90%	3 ילדים
100%	4 ילדים ויותר

תשלום הגמלה לילדים

גמלת התלויים לילד הנמצא בבית הוריו ואשר הורהו אינו זכאי לגמלה, משולמת להורה בתנאי שהוא נמצא בישראל, או לאפוטרופוס שנתמנה על-ידי בית משפט או בית דין מוסמך.

גמלת התלויים לילד הנמצא מחוץ לבית הוריו משולמת למי שנושא בהוצאות החזקת הילד, לפי המלצת עובדת שיקום של המוסד.

אם הילדים נמצאים במקומות שונים והחזקתם היא על אנשים שונים - תחולק הגמלה ותשולם חלק כחלק על-פי החלטת בית הדין.

ילד מעל גיל 18 זכאי לקבל את הגמלה לחשבון.

4. שיעורי הגמלה לתלויים אחרים

אם המבוטח לא הניח אחריו אלמן/ה או ילדים הזכאים לגמלה, יהיו התלויים האחרים, כגון הורים, אחים וכו' (ראה עמוד 5) - זכאים לגמלה בשיעורים הבאים, באחוזים מגמלת נכות מלאה מעבודה (תשלום זה ינתן למי שהוכח כתלוי תלות מלאה במנוח):

שיעור הגמלה	מספר התלויים
50%	תלוי אחד
75%	2 תלויים
90%	3 תלויים
100%	4 תלויים

אם המבוטח השאיר אחריו אלמן/ה או ילדים הזכאים לגמלה, יהיו התלויים האחרים (הורים, אחים וכו') זכאים לגמלה בשיעור שהיה מתווסף לגמלה אילו תלויים אלה היו ילדיו של המבוטח (ראה עמוד 5).

אם הוכרו ההורים כתלויים תלות חלקית תשלום להם הגמלה מטעמי צדק.

סך כל הגמלאות המשולמות לתלויים בזכות אותו מבוטח לא יעלה על גמלת נכות מלאה מעבודה.

5. תוספת השלמת הכנסה

מקבל גמלת תלויים חודשית שהכנסתו נמוכה, רשאי לתבוע השלמת הכנסה (על-פי חוק הבטחת הכנסה). את התביעה יש להגיש למחלקת

הבטחת הכנסה בסניף המוסד לביטוח לאומי שבמקום המגורים.

מענק תלויים

אלמן שילדיו בגרו תופסק זכותו להמשיך ולקבל גמלת תלויים חודשית וישולם לו מענק חד-פעמי בשיעור של 36 קצבאות.

גמלתו תמשיך להיות משולמת בעבורו אם אינו מסוגל לכלכל עצמו או הכנסתו אינה עולה על הסכום שנקבע בחוק (4,735 ש"ח לחודש)

מענק נישואין

אלמן/ה שחזרו ונישאו (לרבות ידוע/ה בציבור) תופסק זכותם להמשיך לקבל גמלה חודשית, וישולם להם מענק בשני שיעורים:

א. לאחר יום נישואיהם מחדש - מענק בסכום השווה לגמלת התלויים ששולמה להם בחודש נישואיהם מחדש (למעט התוספת עבור ילדיהם), כפול 18.

ב. בתום שנתיים מיום נישואיהם מחדש - מענק בסכום השווה לגמלת התלויים כפי שהיתה משולמת להם לולא נישאו מחדש, בעד החודש האחרון של אותן שנתיים, כפול 18.

הילדים ימשיכו לקבל גמלה, למרות נישואי ההורה (שיעור הגמלה ראה להלן).

אלמנה שחזרה ונישאה (לרבות ידועה בציבור) תהיה זכאית להמשיך לקבל גמלת תלויים חודשית, אם היא עונה על התנאים הבאים:

א. הכנסת בן זוגה אינה עולה על 4,735 ש"ח לחודש (בינואר 2011).

ב. בן זוגה אינו מסוגל לכלכל עצמו, או שהיה בן 60 שנה ומעלה ביום נישואיהם.

אלמן/ה שהיו זכאים למענק חד פעמי כשנישאו בשנית, והתגרשו (או החלו בהליכי גירושין) או התאלמנו שוב בתוך 10 שנים מנישואיהם (בשנית) - תשולם להם גמלה חודשית מהיום בו חדלו להיות נשואים. המענק ששולם להם או שיעורו הראשון יופחת מסכום הגמלה המגיעה להם, אלא אם הם זכאים לגמלת תלויים גם מכוח פטירתו של בן הזוג מנישואיהם האחרונים.

מענק בר־מצווה

מענק בר־מצווה משולם לילדה בהגיעה לגיל 12 שנים ולילד בהגיעו לגיל 13 שנים. שיעור המענק 2/3 מן השכר הממוצע במשק (בינואר 2011 - 5,507 ש"ח)

מענק פטירה

אם נפטר מקבל קצבת נכות מעבודה בעל דרגת נכות של 50% ויותר, או אם נפטר מקבל גמלת תלויים, ישולם לבן זוגו מענק חד־פעמי, ובאין בן זוג לילדו (כמוגדר בחוק).

סכום המענק בינואר 2011 - 8,260 ש"ח.

לשאיוריו של מקבל קצבת נכות מעבודה ישולם, בתנאים מסוימים, מענק חד־פעמי בשיעור של 60% מקצבת הנכות של הנפטר כפול 36.

5 | חובת תשלום דמי ביטוח

א. ניכוי דמי ביטוח בריאות

על-פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, החל ב-1 בינואר 1995 כל תושב שמלאו לו 18 שנים (חוץ מאשה נשואה העובדת רק במשק ביתה) חייב לשלם למוסד לביטוח לאומי דמי ביטוח בריאות יחד עם דמי הביטוח הלאומי.

להלן שיעור הניכוי מגמלת התלויים עבור ביטוח בריאות:

- שיעור הניכוי ממקבל גמלת תלויים שזכאי לקצבת זקנה - 184 ש"ח לחודש (בינואר 2011), ואין חובת תשלום מכל הכנסה אחרת, כגון עבודה, פנסיה וכו'.

- שיעור הניכוי ממקבל גמלת תלויים עד גיל פרישה - 97 ש"ח לחודש (בינואר 2011).

פטורים מתשלום דמי ביטוח בריאות מהקצבה: אשה נשואה; תושב חוק; ילד עד גיל 18; חייל בשירות סדיר; עובד עצמאי; עובד שכיר; מקבל פנסיה מוקדמת.

יש לצרף אישורים מתאימים.

ב. תשלום דמי ביטוח

אלמן/ה המקבלים גמלת תלויים ועובדים כעצמאים, וכן אלמן שאינו עובד כלל, חייבים להמשיך ולשלם דמי ביטוח; הכנסותיהם מהגמלה אינן נחשבות כהכנסה החייבת בדמי ביטוח.

אם הם עובדים כשכירים, חייב מעסיקם להמשיך ולשלם את דמי הביטוח בעבורם.

אלמנה המקבלת גמלת תלויים ואינה עובדת כלל, אינה חייבת בתשלום דמי ביטוח.

שאינם אחרים החייבים בתשלום דמי ביטוח בעצמם ומקבלים גמלה, חייבים להמשיך ולשלם את דמי הביטוח מהכנסותיהם מעבודה.

6 | אופן הגשת התביעה

תביעה לגמלת תלויים יש להגיש בכתב, על גבי הטופס המתאים, לסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום מגורי התובע.

את הטופס ניתן לקבל בכל סניפי הביטוח הלאומי ובאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי: www.btl.gov.il.

בטופס התביעה יציין המעביד את דבר התאונה, את תקופת העבודה ואת שכרו של המבוטח ב-3 החודשים שקדמו לפגיעתו.

המסמכים שיש לצרף לתביעה

בעת הגשת התביעה, יש להגיש למוסד את המסמכים הבאים העשויים להוכיח את זכאותו של התובע:

1. תעודת הזהות של התובע.

2. תעודה להוכחת הנישואין של התובע למנוח (כתובה תעודת נישואין או אישור ממרשם התושבים) ואם המנוח היה חייב במזונות אשתו - פסק דין של בית דין מוסמך.

3. תעודת הזהות עם רישומי הילדים או תלושי הרישום של הילדים שבעבורם מבקש התובע תוספת גמלה.

4. אישור מהמעסיקים על תקופת העבודה של המנוח כשכיר ועל שכרו בתקופת 3 החודשים שקדמו לפגיעה או תלושי שכר - אם אין חתימת המעסיקים על גבי טופס התביעה.

5. אישור על הכנסות לאלמן שאין עמו ילד והוא מסוגל לכלכל עצמו.

6. תעודה רפואית על מצב בריאותם של אלמן/ה שאינם מסוגלים לכלכל עצמם וטרם מלאו להם 50 שנה ואין עמם ילדים; וכן תעודה רפואית על מצב בריאותו של אלמן שאינו מסוגל לכלכל את עצמו ומלאו לו 50 שנה ואין עמו ילדים - אם הכנסתו עולה על הסכום שנקבע לכך.

7. תעודה רפואית לאלמנה הנמצאת בהריון ובה אישור על חודש ההריון.

8. אישור בית הספר על לימודי ילד בגיל 18-20 שנה או אישור המוסדות הבאים על שירות לאומי של בת בגיל 18-24 שנה: האגודה להתנדבות בעם; עיריית ירושלים; עמותת שלומית; אמונה; שלהב"ת.

9. אישור השלישות הראשית של צה"ל על שירות סדיר של ילד שטרם מלאו לו 24 שנה, בציון מועד גיוס ותאריך השחרור הצפוי.

10. אישור השלישות הראשית על שירות במסגרת קדם צבאית או שירות של"ת לאחר החיול (ראה גם בפרק "מי זכאי לגמלת תלויים", עמ' 3).

11. אישור על דחיית השירות הצבאי עקב לימוד בעתודה.

12. אישור על דחיית השירות הצבאי עקב שירות בהתנדבות.

13. תעודה רפואית על מצב בריאותם של הורים, אחים, אחיות או סב, סבתא של המנוח שאינם מסוגלים לכלכל את עצמם, או הצהרה על הכנסותיהם - כהוכחה שעיקר פרנסתם היה על הנפטר, אם נתבעת גמלה בעבורם.

14. אישור מהבנק או המחאה מבוטלת, המאשרים שאתה בעל החשבון שבו אתה מבקש לקבל את הגמלה.

מועד הגשת התביעה

תביעה לגמלת תלויים יש להגיש למוסד לביטוח לאומי מוקדם ככל האפשר ולא יאוחר מ-12 חודשים מיום הפטירה.

הגשת התביעה במועד מאוחר יותר, עלולה לפגוע בזכות לגמלה, כולה או חלקה.

7 איך משולמת הגמלה?

גמלת התלויים משולמת ב-28 בכל חודש, בעד אותו החודש, לחשבון הבנק האישי של הזכאי בלבד. לצורך זה על הזכאי לרשום בטופס תביעתו לגמלת תלויים את שם הבנק, כתובת הבנק ומספר חשבונו בבנק.

העברת הגמלה

הזכות לגמלת תלויים אינה עוברת בירושה ואינה ניתנת להעברה, לערבות או לעיקול. זכאי לגמלה שמתגורר בקיבוץ, במושב שיתופי או במוסד זקנים שאושר על-ידי שר הרווחה, תשולם גמלתו למקום או למוסד שבו הוא שוהה, על-פי בקשתו.

מקבל גמלת תלויים חייב להודיע בכתב, בתוך 30 יום מתאריך השינוי, על כל שינוי שחל אצלו ואצל התלויים בו, כגון: שינוי כתובת, שינוי במצב המשפחתי, שינוי בהכנסות ובעיסוק וקבלת גמלה אחרת מהמוסד לביטוח לאומי.

תשלום הגמלה לשוהה בחו"ל

מקבל גמלת תלויים השוהה בחו"ל וכן מי שהיגר מהארץ, חייבים להודיע למוסד בכתב על הנסיעה או ההגירה ולבקש את המשך תשלום הגמלה. אם אישר המוסד את המשך התשלום, תועבר הגמלה לחשבונם בארץ, או בחו"ל לפי בקשת התובע.

מקבל גמלת תלויים שהיגר למדינה שיש עימה אמנה (אוסטריה, אורוגוואי, בולגריה, בריטניה, בלגיה, גרמניה, דנמרק, הולנד, נורבגיה, פינלנד, צ'כיה, צרפת, שוודיה או שווייץ) זכאי לקבל את הגמלה גם בארצות אלה, בהתאם לאמנה שנחתמה.

תושבים זרים שזכאים לגמלת תלויים, תועבר הגמלה לחשבון הבנק שלהם בחו"ל.

מקבל גמלת תלויים הזכאי לקצבה אחרת

מקבל גמלת תלויים אינו רשאי לקבל באותה עת קצבה אחרת מהמוסד לביטוח לאומי, חוץ מקצבת ילדים. אולם ילד ששני הוריו נהרגו בתאונת עבודה זכאי לתשלום גמלת תלויים בגין האב וגמלת תלויים בגין האם.

- מקבל גמלת תלויים, הזכאי עקב אותו מאורע גם לקצבת שאירים יכול לבחור באחת הקצבאות. אם בחר בגמלת תלויים, לא יפחת שיעורה משיעור קצבת השאירים שהיתה מגיעה לו.

- מקבל גמלת תלויים, הזכאי לקצבה אחרת כמו קצבת נכות כללית או קצבת זקנה, עליו לבחור באחת מהקצבאות.

- מי שזכאי לגמלת תלויים ונעשה זכאי גם לקצבת זקנה (ואשר השלים "תקופת אכשרה" בביטוח זקנה), יחולו לגביו ההוראות הבאות:

1. אם בחר בקצבת זקנה, תשולם לו בנוסף לקצבת הזקנה מחצית מגמלת התלויים המגיעה לו, ובלבד שמחצית זו לא תעלה על 50% מקצבת השאירים שעל-פי חוק הביטוח הלאומי.

2. אם בחר בגמלת תלויים, לא תפחת גמלת התלויים משיעור הגמלה הכוללת שהיתה משולמת לו, אילו בחר בקצבת זקנה (כאמור לעיל).

זכאי לגמלת תלויים שנעשה זכאי לקצבת זקנה, או זכאי לקצבת זקנה שנעשה זכאי לגמלת תלויים, יקבל את הקצבה הגבוהה מבין אלה:

- גמלת תלויים מלאה בתוספת מחצית קצבת זקנה.
- קצבת זקנה מלאה בתוספת מחצית גמלת תלויים.
- קצבת זקנה מלאה בתוספת מחצית קצבת שאירים (כאשר קיימת גם זכאות לשאירים).

את התביעה לקצבת זקנה או לשאירים יש להגיש למחלקת זקנה או שאירים בסניף באזור המגורים.

פיצויים מצד שלישי

זכאי לגמלת תלויים התובע מצד שלישי, שגרם למותו של המבוטח, פיצוי כלשהו על נזק שנגרם (לפי פקודת הנזיקין, נוסח חדש, או לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים תשל"ה-1975), חייב להודיע על תביעתו זו למוסד לביטוח לאומי. המוסד רשאי אף הוא לתבוע מהמזיק את ערך הגמלאות שהוא משלם או עתיד לשלם לתלויים בגין פטירת המבוטח.

הכשרה מקצועית ודמי מחיה לאלמן/ה

הכשרה מקצועית לאלמן/ה

אלמן/ה המקבלים גמלת תלויים זכאים להכשרה מקצועית באמצעות שירותי השיקום של המוסד לביטוח לאומי, אם הם חסרי מקצוע או שאינם יכולים להתפרנס למחייתם ממקצועם. תנאי נוסף הוא שהאלמן/ה אינם זכאים להכשרה מקצועית לפי חוק אחר והם מתאימים, לדעת פקיד השיקום, להכשרה מקצועית.

דמי מחיה לאלמן/ה

במשך תקופת לימודי המקצוע יהיו האלמן/ה זכאים לקבל מדי חודש דמי מחיה. גובה דמי המחיה ייקבע לפי מספר שעות הלימוד ומספר הילדים התלויים בו/בה. נוסף לדמי המחיה, ישלם המוסד לאלמן/ה את הוצאות שכר הלימוד, עזרי הלימוד, הכלכלה, הלינה והנסיעה הקשורות ללימודים.

לצורך הפניה להכשרה מקצועית, יש לפנות לפקיד השיקום בסניף המוסד לביטוח לאומי שבמקום המגורים ולמלא טופס תביעה להכשרה מקצועית.

דמי מחיה לילדים

ילד הזכאי לגמלת תלויים או שמשולמת בעבורו תוספת גמלת תלויים, זכאי לדמי מחיה אם סיים 8 שנות לימוד חובה, ועיקר זמנו (לפחות 42 שעות בשבוע) מוקדש ללימודים על-יסודיים או להכשרה מקצועית.

תשלום דמי המחיה לילד מותנה בהכנסותיו (שלא מעבודה) והכנסות הורה הטבעי המקבל עבורו את הגמלה.

דמי המחיה ישולמו בעד ילד לתקופה של עד 12 חודשים לכל היותר.

לצורך קבלת דמי מחיה לילדים, יש לפנות לסניף המוסד לביטוח לאומי שבאזור המגורים ולהגיש תביעה לדמי מחיה. לטופס התביעה יש לצרף את אישור בית הספר על לימודי הילד. בעבור כל שנת לימודים יש להגיש תביעה מחדש.

פרטים נוספים בנושא הכשרה מקצועית ודמי מחיה ניתן למצוא בחוברת "שיקום מקצועי", או באתר הביטוח הלאומי -

.....
www.btl.gov.il/קצבאות והטבות / שיקום מקצועי
.....

הענקה מטעמי צדק

המוסד לביטוח לאומי רשאי לתת הענקה מטעמי צדק, בהתאם לכללים ולסכומים שנקבעו בתקנות, לאדם שתביעתו לגמלת תלויים נדחתה מאחר והנפטר לא מילא חובת רישום או פיגור בתשלום דמי ביטוח.

ההענקה תבוא במקום הגמלה החוקית שנדחתה והזכאות לה תיבדק לפי עקרונות הצדק או הנזקקות שנקבעו בתקנות.

לשם קבלת ההענקה יש להגיש בקשה, על גבי טופס בקשה להענקה מטעמי צדק, בתוך 12 חודשים מהיום שבו נוצרה עילת התביעה לגמלה, או מהיום שבו דחה המוסד את התביעה לגמלה.

ניכויים מהגמלה

המוסד לביטוח לאומי רשאי לנכות מגמלת התלויים כל סכום ששולם למבוטח או למקבל הגמלה בטעות, שלא כדין או כמקדמה; וכן כל סכום בו חייב מקבל הגמלה או המבוטח כדמי ביטוח או כיתרת דמי ביטוח.

דמי קבורה

המוסד לביטוח לאומי משלם דמי קבורה בעד כל אדם שנפטר בישראל ונקבר בישראל ובעד כל תושב ישראל שנפטר בחו"ל ונקבר בישראל.

דמי הקבורה משולמים ישירות לחברת הקדישא, לרשות המקומית או למוסד הציבורי שטיפלו בקבורה.

חברת הקדישא וכן כל גוף אחר שהורשה לעסוק בקבורה, לא יגבו ממשפחת הנפטר כל תשלום בעד הקבורה והשירותים המקובלים בקשר לקבורה (לרבות רשיון להקים מצבה), אלא כאשר למשפחת הנפטר יש דרישות מיוחדות.

בעד מבוטח שנפטר כתוצאה מתאונת עבודה בחו"ל ונקבר בחו"ל משולמות הוצאות הקבורה למי שנשא בהן ונמצא בישראל, ובסכום שאינו עולה על סכום דמי הקבורה המקסימלי המשולם בעד מי שנקבר בישראל.

גמלה שלא נגבתה על-ידי הזכאי

מקבל גמלת תלויים שנפטר בלי שגבה את מלוא הגמלה המגיעה לו, ישולם חוב הגמלה לשאיריו.

אם הזכאי לגמלה לא הניח אחריו שאירים, ישולם חוב הגמלה למי שיוכיח כי סיפק בשנה האחרונה לזכאי מצרכים או שירותים חיוניים מבלי שקיבל תמורה - זאת בתנאי שהתביעה לתשלום חוב הגמלה הוגשה בתוך 12 חודשים מיום פטירת מקבל הגמלה. סכום החוב לא יעלה על סכום הגמלה בעד ששת החודשים שלפני פטירת הזכאי.

אם נפטר זכאי לגמלת תלויים בלי שהגיש תביעה לגמלה, זכאים שאיריו להגיש תביעה לגמלה שהגיעה לו בתוך 12 חודשים מיום פטירתו.

11 ערעור על החלטות המוסד

אם המוסד לביטוח לאומי דחה את תביעתך, אתה/את רשאי/ת לפנות לבית הדין האזורי לעבודה ולהגיש תביעה נגד ההחלטה.
את הערעור יש להגיש בתוך 12 חודשים מהיום שנמסרה לך החלטת המוסד.

בתי הדין האזוריים לעבודה			
טלפון	מיקוד	כתובת	
02-6546444	95483	רח' בית הדפוס 20	ירושלים
03-5128222	66532	רח' שוקן 25	תל אביב
04-8698000	33095	רח' פלי"ם 12 היכל המשפט	חיפה
04-6087777	16000	קריית יצחק רבין היכל המשפט	נצרת עילית
08-6470444	84102	רח' התקווה 5, היכל המשפט	באר שבע

על החלטה של בית הדין האזורי אפשר לערער בפני בית הדין הארצי, בירושלים.

בית הדין הארצי לערעורים		
02-6593333	רח' קרן היסוד 20	ירושלים

סיוע משפטי

אם החלטת לערער על החלטת המוסד לביטוח לאומי לפני בית דין לעבודה כאמור, אתה רשאי לבקש סיוע משפטי חינם מלשכות הסיוע המשפטי שעל יד משרד המשפטים. את הבקשה עליך להגיש בטופס מיוחד ללשכת הסיוע המשפטי שבאזור מגוריך.

הלשכות לסיוע משפטי			
מחוז	כתובת	מיקוד	טלפון
ירושלים	רח הסורג 1 בית מצפה	94145	02-6211333
תל אביב והמרכז	הנרייטה סולד 4		03-6932777
חיפה והצפון	שד' פלי"ם 15 א' קרית הממשלה		04-8633666
באר שבע	שד' שזר 33 ת"ד (בית נועם)	84200	08-6404526
נצרת	רח' תאופיק זייד בניין ופא סנטר, קומה 5	16160	04-6459444

הלשכה בירושלים משרתת גם את תושבי אשקלון,
קרית גת, אשדוד ואילת.

12 | סניפים וערוצי שירות

סניפים ראשיים וסניפי משנה

חיפה / סניף ראשי שד' פלי"ם 8	ירושלים המשד הראשי שד' וייצמן 13, ירושלים
טבריה / סניף ראשי רח' זכי אל חדיף 1	אילת / סניף משנה רח' מדין 12
יפו / סניף ראשי רח' התקומה 30	אשדוד / סניף ראשי רח' הבנים 14
ירושלים / סניף ראשי רח' שמעון בן שטח 4	אשקלון / סניף ראשי רח' הנשיא 101
כפר סבא / סניף ראשי דרך השרון 12, מרכז שרונה	באר שבע / סניף ראשי רח' וולפסון 6
כרמיאל / סניף ראשי רח' נשיאי ישראל 11	בית שמש / סניף משנה רח' הנשיא 8
מגדל העמק / סניף משנה רח' ניצנים 45	בני-ברק / סניף ראשי רח' אהרונוביץ 12
מזרח ירושלים / סניף משנה רח' אבן בטוטא 5	בת ים / סניף משנה רח' ז'בוטינסקי 2
מרר / סניף משנה ת"ד 484 מיקוד 14930	דימונה / סניף משנה רח' ז'בוטינסקי 1
נהריה / סניף ראשי שד' וייצמן 62	הרצליה / סניף משנה רח' בן גוריון 22
נצרת / סניף ראשי רח' המחצבות 3	חדרה / סניף ראשי רח' הלל יפה 7
נצרת עלית / סניף משנה רח' עמל 1	חולון / סניף ראשי רח' פנחס לבון 26, פינת ברקת

נקודות השירות

אום אל פאחם, אופקים, אור יהודה, אור עקיבא, אלעד, אריאל, בית אל, בית שאן, ביתר עלית, זכרון יעקב, חצור הגלילית, טירת הכרמל, יבנה, יהוד, יקנעם, ירוחם, ירכא, מודיעין, מודיעין עילית, מכבים-רעות, מעלה אדומים, מעלה אפרים, מעלות-תרשיחה, מצפה רמון, נתיבות, עוספייה-עיר הכרמל, עופרה, עלי, עמנואל, ערד, פרדס חנה, קצרין, קרית ארבע, קרית אתא, קרני שומרון, ראש העין, רהט.

קרויות / סניף ראשי אח"י אילת 50, קריית חיים	נתניה / סניף ראשי רח' הרצל 8
ראשון לציון / סניף ראשי רח' ישראל גלילי 7	עכו / סניף משנה רח' גבורי סיני 4
רחובות / סניף ראשי רח' רמז 64, פינת רח' פינס	עפולה / סניף ראשי רח' מנחם 1
רמלה / סניף ראשי רח' דני מס 11	פתח תקוה / סניף ראשי רח' רוטשילד 72
רמת גן / סניף ראשי רח' החשמונאים 15	צפת / סניף משנה רח' הפלמ"ח 100
שדרות / סניף משנה רח' בן יהודה 21	קרית גת / סניף משנה שד' העצמאות 64
שפרעם / סניף משנה רח' 2/304	קרית מלאכי / סניף משנה רח' רש"י 1
תל אביב / סניף ראשי רח' יצחק שדה 17	קרית שמונה / סניף משנה רח' תל חי (בניין המשביר לצרכן)

הסניפים פתוחים לקהל

בשעות 12:30-8:00	ימים א', ג', ה'	כלל הסניפים
בשעות 17:00-15:00	בימים ב', ד'	
	סגור ביום א',	סניף נצרת
בשעות 12:30-8:00	פתוח בימים ב', ג', ה'	
	אין קבלת קהל אחה"צ בימים ב', ד'	סניף תל אביב
בשעות 14:30-8:30	בימים א', ג'	באר שבע ודימונה
בשעות 17:00-15:00	בימים ב', ד'	

נקודות השירות פתוחות לקהל

לבירור זמני קבלת הקהל בנקודות השירות, כנסו לאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי:

www.btl.gov.il / סניפים וערוצי שירות.

זרכי התקשרות

מוקד טלפוני *6050 או 1-222-6050

לרשותכם מוקד טלפוני ארצי באמצעותו ניתן לקבל מידע כללי על המוסד לביטוח לאומי, מידע אישי על קבלת קצבאות ותשלום דמי ביטוח, להזמין אישורים, טפסים וחוברות הסברה. לקבלת השירות עליך להצטייד במספר תעודת זהות ובקוד סודי.

השירות ניתן בימים א-ה בין השעות 8:00-17:00 בשפות: עברית, ערבית, רוסית ואמהרית.

לאחר שעות הפעילות ייתן מענה טלפוני ממוחשב עם הקשת מספר זהות וקוד סודי.

מוקד טלפוני ממוחשב לתשלום חובות בכרטיס אשראי

מס' הטלפון במוקד: 08-6509911

זמני השירות

ימים א'-ד' בין השעות 6:00-3:30 לפנות בוקר

יום ה' בין השעות 6:00-18:30

יום ו' בין השעות 6:00-14:30

אגף פניות הציבור

לתלונות והצעות לשיפור ניתן לפנות לאגף פניות הציבור:

שד' ויצמן 13 ירושלים, 91909

טל' 02-6709070, בימים א-ה בשעות 8:00-15:00

פקס 02-6525038

www.btl.gov.il אתר אינטרנט

באתר המוסד לביטוח לאומי, תוכלו למצוא מידע אישי וכללי בנושאי תשלום קצבאות, ביטוח וגבייה, קרנות המוסד ועדכונים שוטפים.

בנוסף, תוכלו לבצע תשלומים לביטוח הלאומי, להוריד טפסים ולהזמין אישורים, וכן לפנות בשאלות ובירורים אישיים לסניף שלך או למוקד הטלפוני, באמצעות טופס מאובטח.

חדש באתר האינטרנט - שירות אישי הסניף הפרטי שלך באתר הביטוח הלאומי

באתר שירות אישי של המוסד לביטוח לאומי תוכל לקבל מידע אישי על תשלומי קצבאות, להתעדכן על מצב חשבונך ולהדפיס אישורים, כל זאת תוך הקפדה מלאה על פרטיותך.

להצטרפות לשירות יש לפנות לסניף הביטוח הלאומי, ולקבל סיסמה לאתר "שירות אישי".

בהוצאת המוסד לביטוח לאומי

הסברה ויחסי ציבור

סימן החוברת ח"ה 2

ירושלים, שבט התשע"א, ינואר 2011

הפקה: לשכת הפרסום הממשלתית

עיצוב ועימוד: תמונע בינימוב אש

צילומים: עזריה אלון

המידע באדיבות אתר צמח השדה / www.wildflowers.co.il